

Uitleg

Geef meer kracht

De tekst van deze les gaat over de kinderpostzegelactie van 2021. Binnenkort gaat de jaarlijkse Kinderpostzegelactie van start. Dit jaar gaat een deel van het opgehaalde geld naar kinderen die het zwaar hebben door de coronacrisis. In de tekst lees je waarom zij hulp nodig hebben en wat Kinderpostzegels voor hen doet.

Deze les

- Bij **opdracht 1** lees je de tekst actief. Je beantwoordt sleutelvragen.
- Bij **opdracht 2** vul je een weetjesschema over de tekst in.
- Bij **opdracht 3** beantwoord je vragen over woorden in de tekst die je misschien niet kent.
- **Opdracht 4, 5 en 6** zijn extra opdrachten. Bij **opdracht 4** bespreken jullie hoe andere kinderen en jullie zelf de coronatijd ervaren, **opdracht 5** is een kruiswoordpuzzel en bij **opdracht 6** verzamelen jullie ideeën om kinderen die het moeilijk hebben in de coronatijd te helpen.

OPDRACHT 1 Actief lezen en sleutelvragen beantwoorden

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Bij Actief lezen bespreken jullie de tekst in een groepje. Bespreek steeds elk stukje. Lees dan de sleutelvraag of sleutelvragen die bij dat stukje hoort/horen. Sleutelvragen helpen je om de tekst beter te begrijpen.

Een sleutelvraag vraagt bijvoorbeeld:

- naar het **belangrijkste** van een stukje van de tekst;
- naar een **verband** tussen twee stukjes tekst;
- naar iets wat **onduidelijk** is in de tekst.

In deze les gaan jullie letten op woorden of stukjes tekst die nog onduidelijk zijn. Je gaat deze **onduidelijkheden ophelderen**. Dat doe je al tijdens het actief lezen. En bij opdracht 3 ga je dit uitgebreider doen bij woorden die je niet kent of die nog onduidelijk zijn.

2. Lees de tekst actief in groepjes. Maak aantekeningen in de tekst zelf, of schrijf ze op het werkblad dat je krijgt. Stel jezelf vragen tijdens het lezen. Ze helpen je om de tekst te begrijpen!
3. Kom je woorden tegen die je niet (goed) kent? Onderstreep ze in de tekst.
4. Bespreek samen steeds eerst elk stukje.
Lees daarna de sleutelvraag of sleutelvragen bij dat stukje en beantwoord die samen. Als je het werkblad gebruikt, schrijf dan de antwoorden op de sleutelvragen op je werkblad.

Sleutelvragen

Groepje van: _____

Leesdoel: Na het lezen van de tekst weet ik _____

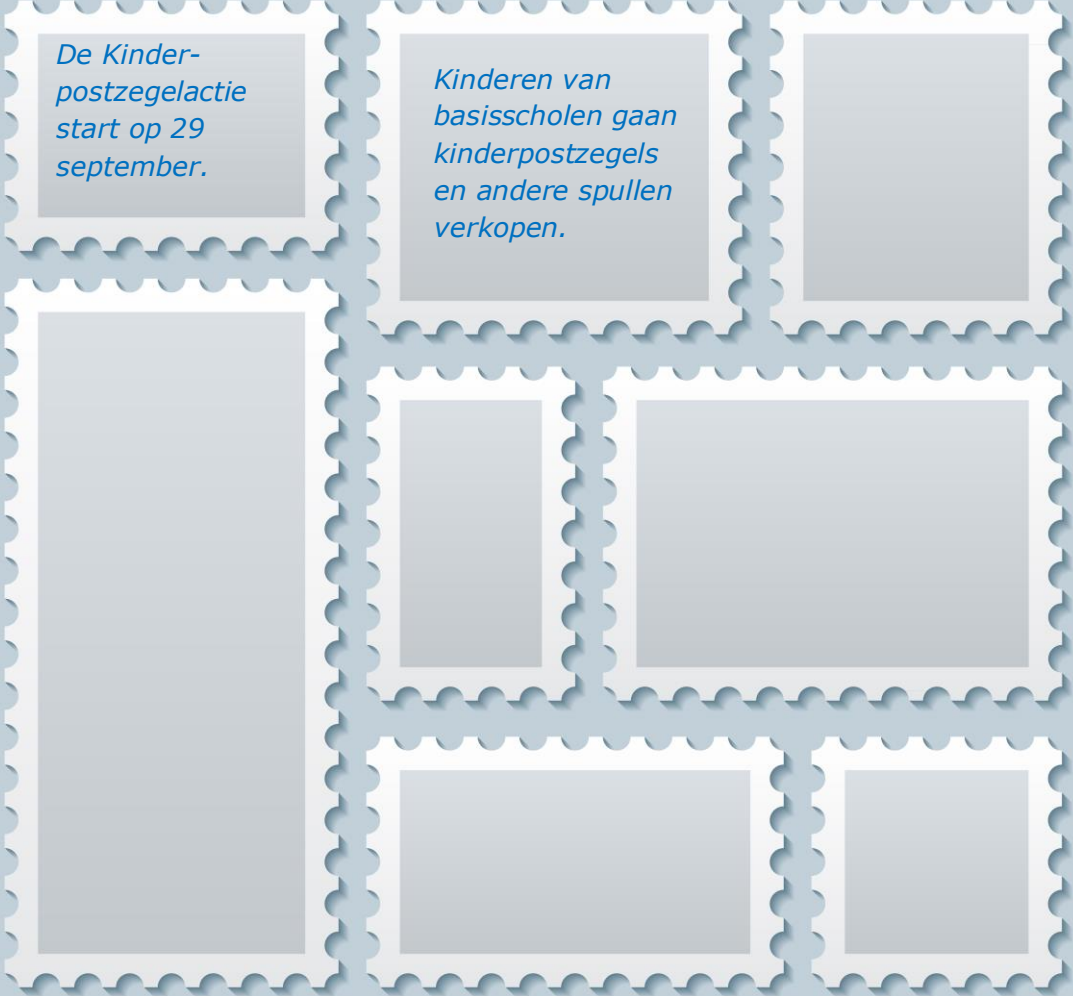
Tijdens het lezen	
Inleiding	1. Waar wordt een deel van het opgehaalde geld van de Kinderpostzegelactie voor ingezet?
Ingrijpend effect	2. Waarom vindt meer dan de helft van de kinderen het leven door corona minder leuk? Noem drie dingen die in de tekst staan. 3. Sommige kinderen kregen zelfs mentale problemen door de gevolgen van de coronacrisis. Noem twee voorbeelden van mentale problemen die in de tekst staan.
Kinderen vertellen	4. Noem twee dingen die Faeza moeilijk vond in coronatijd. 5. Noem twee dingen die Abdurahmaan moeilijk vond in coronatijd.
Veerkracht	6. Waarom is veerkracht belangrijk voor kinderen? 7. In dit stukje staan voorbeelden van projecten van Stichting Kinderpostzegels. Waarom steunt Kinderpostzegels juist deze projecten?
Kinderpostzegelactie 2021	8. Waarom passen de striphelden Olivier B. Bommel en Tom Poes goed bij Kinderpostzegels?
Na het lezen	
9. Doet jullie school mee aan de Kinderpostzegelactie van dit jaar? Hoe vind je dat? Leg je antwoord uit.	

OPDRACHT 2 Een weetjesschema maken

In de tekst staan veel weetjes. Een weetje is iets wat je geleerd hebt uit de tekst. Een weetje kan interessant zijn, maar ook gewoon leuk.

Een voorbeeld van een weetje uit de tekst is bijvoorbeeld: *De Kinderpostzegelactie start op 29 september. Of: Kinderen van basisscholen gaan kinderpostzegels en andere spullen verkopen.*

Hieronder zie je postzegels zonder afbeeldingen erop. Schrijf in de postzegels nog zes weetjes. Als je nog meer weetjes wilt opschrijven, dan mag je die zelf eromheen schrijven.

Afbeelding:
Lijst vector gemaakt door macrovector - nl.freepik.com

OPDRACHT 3 Ophelderen van onduidelijkheden in de tekst

1. Lees de uitleg.

Uitleg

Als je meer dan 10% van de woorden in een tekst niet kent, is het lastig om de tekst goed te begrijpen. Toch zijn niet alle woorden even belangrijk in een tekst. Ook als je niet alle woorden kent, kun je de tekst begrijpen. Bij woorden waarvan je de betekenis niet kent en die belangrijk zijn, kun je strategieën gebruiken om toch achter de betekenis te komen. Kijk of je een stukje van het woord al kent en lees de zinnen ervoor en erna goed. Of zoek het woord op in het woordenboek. Ook helpt het om over de tekst te praten.

2. Lees de tip hieronder.

Tip

Let op: je kunt en hoeft **niet alle woorden** op te zoeken. Dat kost te veel tijd en het stoort bij het lezen. Zoek alleen de woorden op die echt belangrijk zijn om de tekst te begrijpen.

3. a. Bij het actief lezen heb je een streep gezet onder woorden die je niet kent. Tel het aantal woorden dat je hebt onderstreept. Het zijn er: _____
- b. De tekst bestaat uit ongeveer 800 woorden. Hoeveel procent van de woorden heb je onderstreept?
- A. Meer dan 10% (80 woorden).
 - B. Minder dan 10%.
- c. Wat heb je gedaan toen je een woord tegenkwam waarvan je de betekenis niet kende? Je kunt meerdere antwoorden kiezen.
- A. Ik heb bedacht of het woord belangrijk is.
 - B. Ik heb de betekenis afgeleid uit de context (de zinnen eromheen).
 - C. Ik heb het woord opgezocht in het woordenboek.
 - D. Niets, ik heb gewoon doorgelezen.
- d. Hoe goed heb je de tekst begrepen?
- A. Ik heb de hele tekst goed begrepen.
 - B. Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar sommige stukjes vind ik onduidelijk.
 - C. Ik weet ongeveer waar de tekst over gaat, maar ik begrijp enkele woorden nog steeds niet.

4. Lees de uitleg op de volgende bladzijde.

Uitleg

In een tekst staan dus soms woorden die je niet kent. Je probeert eerst zelf de betekenis van die woorden af te leiden. Wat kun je dan doen?

Lees een stukje **terug** of lees een stukje **verder**. Misschien wordt daar uitgelegd wat het woord betekent.

Kijk naar de **foto's** of **illustraties** bij tekst. Misschien hebben die wat te maken met het woord.

Kijk goed naar **het woord zelf**. Soms ken je al een stukje van het woord. Dat kan je helpen om te bedenken wat het woord betekent.

Denk zelf goed na en gebruik je **eigen kennis**.

Weet je dan nog niet wat het woord betekent? **Vraag** het aan iemand anders of zoek het woord op in het **woordenboek**. Let hierbij op de volgende dingen:

- De woorden in het woordenboek staan in alfabetische volgorde. Let bij het zoeken op de eerste letter(s) van het woord.
- Soms staan er meerdere betekenissen van een woord in het woordenboek. Bijvoorbeeld bij *beperkt*. Kijk dan welke betekenis het beste in de zin past.
- Als een woord in het meervoud in de tekst staat, zoek je het op bij het enkelvoud.
- Soms staat er een uitdrukking of werkwoord dat uit verschillende woorden bestaat. Bijvoorbeeld *in staat zijn*. Dat kun je meestal opzoeken bij het zelfstandig naamwoord. Hier is dat *staat*.
- Een werkwoord zoek je altijd op bij het hele werkwoord. Dus *uitbrak* zoek je op bij *uitbreken*.
- Je kunt een woord ook in een online woordenboek opzoeken. Dan hoef je dus niet te letten op de alfabetische volgorde. De overige punten gelden wel ook voor een online woordenboek.

5. Op de volgende bladzijde staat een schema met woorden uit de tekst. Zoek steeds het woord op in de zin en omcirkel het. Werk in tweetallen. De een bedenkt zelf wat het woord betekent met behulp van de strategie *ophelderen*. De ander zoekt het woord op in een woordenboek.
6. Vergelijk de betekenissen. Wissel bij het volgende woord de rollen om.

woord	eigen betekenis	betekenis in het woordenboek
1. de opbrengst (r. 4)		
2. ingrijpend (r. 7)		
3. noodgedwongen (r. 8)		
4. beperkt (r. 11)		
5. mentaal (r. 14)		
6. uitbreken (r. 18)		
7. de veerkracht (r. 34)		
8. in staat zijn om (r. 34)		
9. het pleeggezin (r. 40)		
10. vertrouwd (r. 47)		

OPDRACHT 4 Hoe was de coronatijd voor jou? (extra opdracht 1)

1. Je krijgt van je juf of meester drie teksten. Die ga je met je groepje lezen.
In de teksten vertellen kinderen over hoe zij de coronatijd hebben ervaren.
2. Na het lezen praat je met elkaar over de teksten en beantwoord je vragen over de teksten.
3. Daarna praten jullie met elkaar over jullie eigen ervaringen in coronatijd.

Bekijk de teksten. Welke vragen heb je zelf voordat je gaat lezen? Schrijf ze op:

- _____
- _____
- _____

Vragen over Tekst 1

- a. Welke coronaregels golden voor de familie van Faeza in China?

- b. Wanneer deed Faeza een vreugdedansje?

- c. Welke dingen vond Faeza jammer aan de lockdown?

- d. Wat hielp Faeza in de coronatijd?

Vragen over Tekst 2

- a. Waarom vond Abdurahmaan de avondklok niet lastig?

- b. Abdurahmaan woont met zijn ouders, broertje en twee zussen in een huis. Hoe ging het thuiswerken en thuisonderwijs in huis bij Abdurahmaan?

- c. Wat hielp Abdurahmaan in de coronatijd?

- d. Waarom geeft Abdurahmaan zijn leven een 6?

Vragen over Tekst 3

- a. Hoe gaat Stacey om met de coronaregels?

- b. Wat vond Stacey nog vervelender dan online les krijgen?

- c. Zag Stacey haar vrienden tijdens coronatijd? Wat vertelt ze daarover?

- d. Waar werd Stacey verdrietig van tijdens de coronatijd?

Praten met elkaar over de coronatijd

a. Welke ervaringen vond jij heel herkenbaar?

b. Welke ervaringen had jij helemaal niet?

c. Waar werd jij blij van in de coronatijd?

d. Wat miste je het meest tijdens de coronatijd?

OPDRACHT 5 Oefenen met de woorden uit de tekst (extra opdracht 2)

Welk woord hoort bij de omschrijving? Zet het woord in de hokjes van de kruiswoordpuzzel.

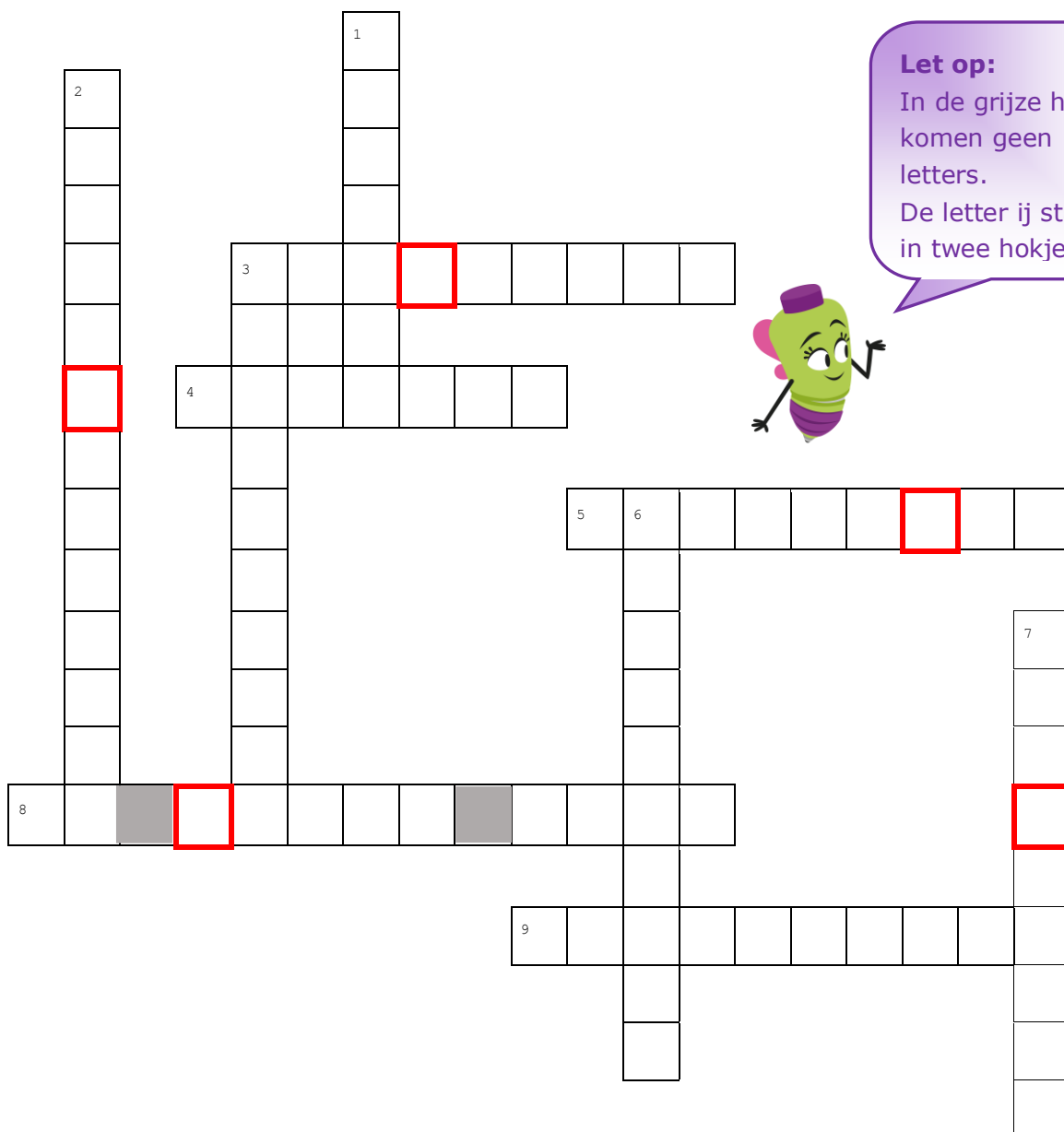
Je kunt kiezen uit de volgende tien woorden: beperkt - in staat zijn - ingrijpend - mentaal - noodgedwongen - opbrengst - pleeggezin - uitbreken - veerkracht - vertrouwd

horizontaal

3. waar je goed bekend mee bent
4. geestelijk (wat met denken en hoe je je voelt te maken heeft)
5. plotseling beginnen (van iets negatiefs, bijvoorbeeld een ziekte of een oorlog)
8. kunnen (3 woorden)
9. gezin waar je tijdelijk kunt wonen als je problemen hebt en niet thuis kunt wonen

verticaal

1. weinig, verminderd
2. omdat het niet anders kan
3. het goed om kunnen gaan met stress en tegenslag
6. met grote gevolgen
7. de hoeveelheid geld die een inzameling of actie oplevert

Welk woord kun je maken met de letters uit de dikomlijnde hokjes? _____

Bedenk een mooie zin met dat woord. _____

OPDRACHT 6 Denk mee (extra opdracht 3)

1. Denk aan de Nieuwsbegriptekst over de Kinderpostzegelactie. Kinderpostzegels helpt kinderen die het zwaar hebben door de coronacrisis. Het geld wordt vooral besteed aan projecten die kinderen helpen om meer veerkracht te krijgen.
2. Bedenk in jullie groepje ideeën om kinderen te helpen die het moeilijk hebben door de coronacrisis.
3. Bespreek dan met je groepje of met de hele klas wat jullie het beste idee vinden.

